

[Kristian Nygaard.]

til syvende og sidst ved denne ejendommelige foranstaltning blev udbetalt til De Forenede Nationers hjælpearbejde på dette bestemte område.

Ved samme lejlighed vil jeg også gerne bringe den højtærede socialminister min allerbedste tak for trofast hjælp og støtte indenfor afholdsbevægelsens arbejde og en særlig tak for den ualmindelig friske og humørfyldte tale, som den højtærede socialminister holdt ved det store afholdsjubilæumsstævne ved Nyborg strand den 18. september i år. Fra mange sider har jeg modtaget beviser for, at tilhørerne var begejstrede. En af afholdssagens pionerer sagde til mig samme aften: det er den friskeke ministertale, jeg nogensinde har hørt.

Ved samme lejlighed blev der dog også anket over, at det sociale udvalg, som den højtærede socialminister har nedsat, hvori også afholdsbevægelsen er repræsenteret, arbejder meget langsomt for at sige det på en skånsom måde. Jeg ville være glad for en udtalelse fra den højtærede socialminister, som virkelig kan give folketinget besked om, hvor vidt man er med arbejdet, og om det eventuelt snart kan ventes afsluttet.

Endelig vil jeg gerne fremsætte nogle bemærkninger angående ædruelighedsforholdene på Grønland.

Mandag den 11. oktober bragte dagbladet „Politiken“ en artikel af Peter Freuchen, hvori han skrev, at der drikkes altfor meget og altfor stærkt og af altfor mange på Grønland. Peter Freuchen erkender, at det er en vanskelig sag at komme ind på, fordi man let bliver uvenner med mange, som føler deres glædegivende flaske i fare; men det får ikke hjælp, der må virkelig gøres noget alvorligt for at hemme drikkeriet deroppe, skriver han. Freuchen oplyser, at spiritus indtil for få år siden var forbudt de indfødte og kun tilladt de danske. Senere fik de højtstående grønlandere lov til at få et vist kvantum, og nu er fordelingen nået betydeligt længere ned i befolkningen, således at det hører til de daglige begivenheder deroppe at se berusede grønlandere. Hvor man tidligere drak kaffe hos danske, samles man nu om en cocktail eller et par bajere. En arbejder med forholdsvis ringe løn kan købe 6 kg malt om måneden til at brygge øl af og derudover 2 flasker brændevin og 4 flasker vin, alt pr. måned. Fangeren, fisken og fåreholderen, som er de folk, der holder hele foretagendet i gang og leverer produkterne, kan kun købe 3 flasker vin om året, og de kan ikke ad lovlig vej skaffe sig stærk spiritus. Denne rent ud sagt noget

mærkelige ordning fører til smughandel og kædekøb med stærk stigning af priserne og overdreven drukkenskab.

Man må naturligvis lade enhver få samme adgang til spiritus af enhver art; og dernæst må der sættes kraftigt ind med et virkeligt oplysningsarbejde om spiritusens farlige virkninger på snart sagt alle områder. Der må oprettes afholdsforeninger med støtte fra stat og kommune. Det må betegnes som en uansvarlig handling at stille spiritus til rådighed for grønlanderne, når de slet ikke kender til dens sørgelige virkninger.

Peter Freuchen oplyser videre, at han på sin rejse blev vidne til, at en meget kostbar bil med flere berusede unge mennesker i Upernavik blev kørt i grøften og så stærkt beskadiget, at den måtte til Danmark til reparation. Den kom dog ikke ombord på skibet samme dag, fordi der ikke fandtes ædru mandskab til at udføre arbejdet.

Det oplyses, at der betales spiritusafgift på Grønland, men ikke af søofficererne. Jeg vil gerne spørge hvorfor. Kan man da virkelig sige, at søofficerer trænger mere til spiritus end andre, og at de derfor må have lettere adgang til at få det?

Det hævdes altså fra flere sider, at der finder stærkt misbrug sted, og at det ses næsten overalt, hvor mennesker færdes. Der har aldrig været drukket så meget på Grønland som nu, og når dette spørgsmål behandles, kan vi heller ikke helt se bort fra, at der nu er andre end danske, som følger vor færd deroppe. Der må ikke være tvivl om vor kultur, og derfor må en stærk agitation mod drikkeriet sættes ind. Vi hernede må hjælpe med til, at der bliver andre og bedre ting at bruge pengene til. Der skal skaffes gode huse, gode møbler, og hvad der ellers hører til et hjem, men der må også skaffes samlingslokaler, så forsamlingslivet kan blomstre op. Sådan er det ikke nu, og derfor møder man det sørgelige syn af fulde kvinder på vejene og drukne mænd hylende omkring husene. Det er danskernes slette eksempel, som desværre ses fra bosted til bosted.

Jeg har her nævnt en del af den nævnte artikels indhold, der forekommer mig at være et af de alvorligste angreb, der i lang tid har været rettet mod forholdene på Grønland. Desværre er der virkelig god grund til at tro, at der her ikke er tale om overdrivelse. Da dagbladet B.T. spurgte direktøren for Grønlands styrelse Eske Brun, om han kunne godkende Peter Freuchens beretning, sagde han, at den var fuldkommen rigtig, og den eneste vej ud af uforet måtte være at skaffe